

moz h ogneniga so puha, de filno teshke vo-
sove po shelesnih kolefnikih, in velike barke po
morju shéne? Gotovo niso kmetje kaj takiga
napravili, ampak uzheni gospodje. — Kdo je vam
ljubi krompir v deshelo nar pervo pernesel?
Kdo shlahtno sadje safadil, in drusiga shi-
vesha vezh v deshelo perpravil? Lé uzheni so vse
te dobrote storili, ker so s pisanjem ali is bukev
osnаноvali, in ljudi uzhili.

Satorej, moji sosedje! pušite se poduzhiti!
Beriti, kar vam v slovenskih novizah svetvajo;
poskushajte in obdershite, kar sa dobro sposna-
te; kar bi sadaj sa val ne bilo, sna biti drugi-
krat, ali sa blishne kraje okoli val.

Sosedje se eden drusiga pogledajo; ko de bi
trenil, vfi s enim glasam savpijejo: Ja ja! tudi
mi hozhemo tako storiti, kakor ste naf
she vezhkrat, in tudi danes poduzhili.

Starzhka je to grosno veselilo. „Na! mosh
beseda — jim rezhe — podajte mi roké!

Vfi so mu roké podali, in se mu saoblju-
bili, de hozhejo v nastopnim novim letu njegove
nauke fi k pridu oberiniti.

L.

Sdravljenje s besgovim pérjem.

Gospod Jernej Reitz, fajmoshter v Shent-
Jurju poleg Švibna na Dolenfkim so nam
le to sa natif poslali: De bèsгово pérje bes-
gávke ali bramôrje osdrávi. Gospod faj-
moshter, ki so bili she mladenezh, so sami nad
seboj besgovo pérje poskushali, ktéro je sdravil-
no moz h pokasálo; od tega preprizhani, so oni
tudi pri drugih s to nadlógó obdánih otrozih in
odraslenih ljudéh svoje fare to sdravilo poskufili
in veselje imeli, trinajst ismed njih osdraviti. *)

Po porozhílu gospoda fajmoshtera se mora
tega pérja takó poslushiti: „Vsemi toliko bèsgovih
peresz, kolikor rán imásh po glavi, na vrátu
ali po shivótu; odstershi sgorno koshizo perja,
pa tako, de se nikjer ne predere; pokladaj per-
jizhe sjutra, opoldne in svezhér po ránah, dok-
ler veliko gnojja is njih tezhe. Zhe se pa sazhe-
nejo rane mènj gnojiti, jih pokriva, s per-
jem le sjutra in na vézher, ráne pa per gorkim
dershi. Zhe se medtem kaki turóvi na novo na-

*) Sdravitelka skushnja fizer uzhi, de bramorji niso unajna
bolesin, ter vezh del svira is slabe kervi; temuzh se navadno
tudi s unajnimi sdravili odpraviti ne dajo. Ker je pa mar-
fiktera rana she bres dohtarjev sazelená bila, je tudi mogo-
zhe, de besgovo perje, na bramorje polosheno, te osdravi.
Tudi se ni bati, de bi besgovo perje kakofhno shkodo pri-
neslo, ker je to nedolshin domazh pomozhek.

Tudi dohtarji so sdaj, kakor nekteri med njimi terdijo,
gotovo sdravilo soper besgavke (Skrophel) isnajdli, namrezh:
selene lupine od lafhkih orehov (grüne Wallnuss-
Schalen), ktore se sreshejo in pol- ali zel lot v maslizi vode
eno uro variti ali kuhati pušijo. Kadar so lupine toliko zhafa
vrole, se ta orehova voda skosi pert odzedi in od lupin
odlozhi. Lupine se prezh vershejo; orehove vode pa se bolnik
poslushi, ter pet ali shestkrat na dan dve shlizi te vode
popije; ni potreka, de bi ta voda topla mogla biti. Morebiti
de bi te lupine s bèsgovim perjem vred, she bolj flushile.
Opomniti se pa mora, de bolniki perporozhen zhaj (Thee)
dolgo zhafa piti morajo.

Uzhrednik.

redíjo, ne daj jih prerésati, ampak potèrpi, de
se béla gnojna píkiza na verhu turov pokáshe, in
te mozhnó serbétí sazhnéjo. Takrat polóshi perje
na verh bul ali turov, to jih bo prederlo in vezh
del v osmih dnéh iszelílo.

„She mladenezh, ki fim besgávko in bra-
mórke imel, — pishejo gospod fajmoshter — fim
se tega sdravila poslushil, ktéro tukaj soper to nad
loshno bolesen svétovam, in v pol drugim létu fim
se popolnoma osdravil. K temu she opomnim,
de ob zhasu sdravljenja bolnik nesmé ne mléka
in ne nizh kislíga vshivati, tudi vina ne piti, in
de mora sraven téga zhišto shivéti.“

Domazhe povésti.

(Novi svonovi.)

Od tega zhafa, kar so v Shent-Vidu nad Ljub-
ljano farmani nové, ne po teshi, ampak po glasu vbrane
svonove napravili, drugi po zeli Krajnski desheli hité njih
posnemati in po vfih krajih se flifhi od novih svonov. Po-
slednjo nedeljo po Binkufhtih so v Komendu pri svetim Petru
sapéli shtirje lepo vbrani svonovi, kteri so bili to jesén v
Ljubljani vlti. Veliki, s tonam C, vaga 30 zentov in 85
funtov; drugi, s tonam E, 15 zentov, 36 funtov; tretji,
s tonam G, 8 zentov, 89 funtov in nar manjši, s tonam
c, 3 zente in 75 funtov. Farmani so jih sami napravili.
S veliko zhafjo, kakor flifhimo praviti, so jih sprejeli v
faro pripeljane, pa she s vezhjim veseljem so poslushali njih
zhafitljiv glas, ko so vpervizh vfi shtirje gladko sapeli.

Tako Krajnsi povsod kashejo, de jih kaj boshjiga ve-
seli, in de so preprizhani, de denar na boshjo zhaf ober-
njen ni sapravljen ali savershen, ampak pri bogatim in
pravizhnim Gospodu dobro naloshen.

Lepo svonenje ogreje ferze vsakiga, she tako terdiga
zhloveka, in svonovi so nafhi vsakdanji pridgarji, kteri naf
k delu in k molitvi vabijo, kakor uzhi pesem flariga Svo-
nikarja, kteri je posebno rad svonil, in vmef to pesem pel:

Svonikarjeva.

Ko dan se sasnavá,
Daniza priplava,
Se flifhi svonenje
Zhes hribe, zhes plan:
Svonovi, svonite!
Na delo budite,
Ker nafhe shivljenje
Je kratek le dan.

Kdor hozhe shiveti,
In frezho imeti,
Naj dela veselo,
Pa moli naj vmef:
Svonovi, svonite!
K molitvi vabite,
Ker prasno je delo
Bres shegna 's nehés.

Zhe delov'z se vpéha,
Terpljenje mu néha,
Ga delapust vabi,
Vezhér ga hladi:
Svonovi, svonite!
Nedeljo snanite,
Gospod ne posabi,
Plazhilo deli.

Oh! naglo naf mine
Vef trud, bolezhine;